

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Incipivnt Capitvla Constitvtionis contra Patarenos edita per dominum
Fredericum, illustrem virum Romanorum Imperatorem semper Augustum,
Hierusalem, & Siciliae Regum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

A perstitionis sua scelerata latius exercere noscuntur. Adeo quod ab Italia finibus, præsertim à partibus Lombardia, in quibus pro certo perpendimus ipsorum nequitiam latius abundare, iamque usque ad Regnum nostrum Siciliæ, sua perfidia riuulos deriuant. Quod acerbissimum reputantes: Statuimus in primis, ut crimen hæreses, & damnata scœta cuiuslibet, quoconque nomine censeantur sceleratores, (prout veteribus legibus est indicatum) inter publica crimina numerentur: immo criminis laesa Maiestatis nostra debet ab omnibus horribilior iudicari, quod in diuinæ maiestatis iniuriam noscitur, attenuatum, quamvis iudicij potestate, alterum alteri non excellat. Nam sicuti perduellionis crimen personas admittit damnatorum, & bona; & damnat post obitum memoriam defunctorum: sic & in prædicto crimen, quo Patareni notantur, per omnia volumus obseruari. Et ut ipsorum nequitia, qui (quia Dominum non sequuntur) in tenebris ambulant, detegatur: nemine etiam deferente, inuestigari volumus diligenter huiusmodi scelerum patratores & per officiales nostros, sicut & alios malefactores inquire: ac Inquisitione notatos, et si leuis superstitionis argumento tangantur, à viris Ecclesiasticis, & prælatis examinari iubemus. Per quos si inueni fuerint à fide Catholica salutem in articulo deuiare, ac per ipsos pastorali more commoniti, tenebrosi diaboli relictis insidijs, noluerint agnoscere Deum lucis, sed in erroris concepta instantia perseverent, præsentis nostra legis editio damnatos, mortem pati Patarenos, aliosque hæreticos quoquæ nomine censemus, quem affectant: ut vivi in conspectu hominum comburantur, flammatur commissi iudicio. Ne dolemus quod in hoc ipsorum satisfacimus voluntati, ex quo pœnam solummodo, nec fructum alium consequuntur erroris. Apud nos pro talibus nemo interuenire præsumat; quod qui fecerit, in ipsum nostræ indignationis aeuleos non immerito convertemus. Datum Padua xxij. Februarij, xij. Indictione.

I M P E R A T O R F R E D E R I C V S
semper Augustus, &c.

PATARENORVM receptatores, & complices, & quoconque modo fautores, qui ut à pœna alios possint eximere, de se velut improdi non formidant, publicatis bonis omnibus relegandos in perpetuum esse censemus. Et ipsorum filii ad honores aliquos nullatenus admittantur. Si tamen aliquis fautorum huiusmodi detexerit aliquem Patarenum, de cuius perfidia manifestè probatur, in fidei præmium quam agnouit, fama pristinæ de imriali clementia, restitutionis beneficium in integrum consequatur.

I N C I P I V N T C A P I T V L A C O N S T I T U T I O N I S
contra Patarenos edita per dominum Fredericum, illustrem virum Romanorum Imperatorem semper Augustum, Hierusalem, & Siciliæ Regum.

CATAROS, Patarenos, Speronistas, Leonistas, Arnaldistas, Circuncisos, Passaginos, Iosepinos, Garatenses, Albanenses, Franciscos, Bagnarolos Commixtos, Valdeles Roncarolos, Communellos, Varinos, & Ortholenos, cū illis de Aquanigra, & omnes hereticos vtriusque sexus quoquæ nomine censeantur perpetua damnamus infamia, diffidamus atq; ban nimus, clementes ut bona talium confiscentur, nec ad eos ulterius revertatur: ita q; filii eorū ad successionē peruenire non possint, cum longe sit grauius æternā, quam temporalē offendere maiestatem. Qui autem inueni fuerint sola suspicione notabiles, nisi ad mandatum Ecclesie, iuxta considerationem suspicionis, qualitatemque personæ, propriam innocentiam congrua purgatione monstrauerint, tanquam infames, & banniti ab omnibus habeantur, ita quod si per annum permanferint, extunc eos sicut hæreticos condemnamus. Statuimus etiam hoc editio in perpetuum valituro, ut Potestates, & Consules, seu Rectores, quibuscumque fungantur officijs, pro defensione fidei præstant publicum iuramentum, quod de terris suæ ditioni subiectis, vniuersos hæreticos ab Ecclesia denotatos bona fide pro viribus exterminare studebunt, ita quod amodo quandocumque quis fuerit, in perpetuam Potestatem, vel temporalem assumpitus, hoc teneatur capitulum iuramento firmare: alioquin neque pro Potestatis, neque pro Cöfis, seu consimilibus habeantur: eorumque sententias extunc decernimus inutiles, & inanes. Si vero dominus temporalis requisitus, & monitus ab Ecclesia, terram suam purgare neglexerit ab hæretica præitate, post annum à tempore monitionis elapsum, terram ipsius exponimus catholicis occupādam: qui eam, exterminatis hæreticis, absque vila contradictione possideant, & fidei puritate conseruent; falso iure domini temporalis: dummodo super hoc nullum præster obstaculum, nec aliquod impedimentum apponat: eadem nihilominus lege seruata: contra eos qui non habent dominos principales. Credentes præterea, receptatores, defensores, & fautores hereticorum bannimus, Statuentes, ut si postquam quilibet talium fuerit excommunicatione notatus, satisfacere contemplerit infra annum, ex tunc ipso iure sit factus infamis, & ad publica officia seu consilia, vel ad aliquos eligendos huiusmodi, nec ad testimoniū admittatur. Sit etiam intestabilis, vt nec testamenti liberam habeat factionem; nec ad hereditatis

reditatis successionem accedat. Nullus ei præterea super quocunque negotio, sed ipse alijs respondere cogatur. Quod si iudex extiterit, eius sententia nullam obtineat firmitatem, nec cause aliquæ ad eius audientiam perferantur. Si fuerit ad vocatus, eius patrocinium nullatenus admittatur. Si tabellio, eius instrumenta confecta per manum ipsius nullius penitus sint momenti. Adiicimus insuper, quod hæreticus per hæreticum conuinci possit: & quod domus Patarenorum, receptaculum, & defensorum, & factorum, sive vbi docerint, sive vbi alijs manus imposuerint, destruantur, nullo tempore restituendæ. Datum Padua, xxij. Februarij. xij. Indictione.

R E X regum, Apostatantes à fide catholica penitus execramus, insequimur vltionibus, bonis suis omnibus spoliamus: Et vt à professione vel vita naufragantes legibus coactamus: Successiones tollimus, ab eius omne ius legitimum abdicamus. Datum Anagniæ xv. Kalen. Decembri, Pontificatus nostri Anno quarto,

I D E M,

Inquisitoribus hæretico prauitatis plenam peccatorum veniam concedit. Papa socijs vero Inquisitorum, & notarijs, qui in negotio fidei laborant, & omnibus, qui ex animo præstant consilium, auxiliū, vel fauorem tres annos de imposta penitentia relaxat: quod si qui ex his in prosecutione negotij contrahæreticos decesserint, plenâ venia consequuntur peccatorum, de quibus confessi, ore, & corde cōtriti fuerint.

Edita anno Do
mini 1259.Ex Archivio cō
uentus S. Fran
cisci de Assisi.

LEXANDER Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis filiis fratribus ordinis fratrum Minorum Inquisitoribus hæretico prauitatis in administratione S. Francisci præsentibus, & futuris, Salutem & Apostolicam benedictionem.

FIRMISSIME teneat vestra prudentia, & nullatenus dubitet, quod Deus indulgentiarum, & pater misericordie considerans merita singulorum, cōtentus nostris indulgentijs non existit, quin beneficiantibus gratiam potiorem indulget, & gloriâ superaddat ad quas per fructum boni operis promerendas, fideles Christi frequenter, & libenter nostris remissionibus in uitamus. Cum itaque vos proper Deum, in negotio fidei laborantes, huiusmodi salutibus premijs deceat recreari. Nos vobis velè paenitentibus & confessis, de omnipotentiis Dei misericordia, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, plenam concedimus veniam peccatorum. Socijs autem ordinis vestri fratribus, & notariis vestris, qui vñà vobis leuit in prosecutione huiusmodi negotij laborabunt, & alijs qui ad impugnandum hæreticos, credentes, receptatores, factores, & defensores eorum, vobis ex animo auxilium præstiterint, vel fauorem; tres annos de iniuncta sibi paenitentia relaxamus, & si qui ex ijs in prosecutione huiusmodi negotij forte decesserint, eis peccatorum omnium, de quibus cordé confitit, ac ore confessi fuerint, plenam veniam indulgemus. Datum Anagniæ xvij. Kalen. Octobris. Pontificatus nostri anno quinto.

And. S.

ALEXANDER III.

Inbet Alexander iiiij. Magistratibus secularibus, vt obseruent constitutiones Innocentij iiiij. quæ su
pra suo loco sunt impressæ, quos hic etiam inserit Dominus Alexander iiiij.

Edita anno Do
mini 1259.Ex Archivio cō
uentus S. Fran
cisci de Assisi.

LEXANDER Episcopus seruus seruorum Dei dilectis filiis Potestatibus, sive Rectori
bus, Consulibus, Capitaneis, Antianis, Consilijs, & Communitatibus Civitatum, aliquoquinque locorum per Italiam constitutis, Salutem & Apostolicam benedictionem.

AD extirpanda de medio populi Christiani hæretico prauitatis zizania, quæ abundantius solito succreverunt, supereminante illa licetius his diebus homine inimico, rato studio sius iuxta commissam nobis sollicitudinem infudare proponimus, quanto perniciiosus negligenterus eadem in nec Catholici seminis peruagari. Ut autem auersus nequit a opere ratiociniorum conflurgant strenui, firmiter Ecclesiæ filii, ac orthodoxe fidei zelatores, constitutiones quædam felicis recordationis Innocentius Papa prædecessor noster ad extirpationem hæretico postis edidit, & in Capitularibus vestris conferibi, ac à vobis exacta diligentia obseruari mandavit, quæ seriatim inferius continentur: Ideoq; vniuersitati vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus singuli constitutiones easdem scripsi in vestris capitularibus facientes nullis inde temporibus abolendas, secundum eas contra omnem hæresim se aduersus hanc sanctam Ecclesiam extollentem, sine omissione aliqua procedatis. Alioquin ditectis filiis Inquisitoribus, seu Inquisitori hæretico prauitatis, & eorum singulis damus ostendis litteris in mandatis, ut singulos vestrum ad id per excommunicationem in personas, & interdicti in terram appellatione remota compellant.

Constitutiones autem sunt hæc,

Statuimus, vt Potestas, Capitaneus, seu Rector, seu Consules, sive quicunq; alii, qui Civitati præsunt, vel loco alii ad præfens, eut pro tempore prætuerint in futurum in Italia, iurent præcisæ, ac sine tenore aliquo attendere inuiolabiliter, & seruare, & facere ab omnibus obseruari toto tempore sui regimini tam in ciuitate, vel loco sui regiminis, quam in terris suæ ditione subiectis, omnes & singulas tam infra scriptas, quam alias constitutiones, & leges tam canonicas, quam ciuiles editas contra hæreticam præ uitatem,

Inventaria ma
gistratum de
fernandis legi
bus contra ha
reticos.